

REFERAT Land- og Byudviklingsudvalget (2022-2025) d. 19-09-2024

Mødedato Torsdag d. 19. september 2024 kl. 16:00

Mødested Moltrup Forsamlingshus,

Mødedeltagere Bent Kloster, Bo Morthorst Rasmussen (Fravær), Preben
Holmberg, Allan Emiliussen (Afbud), Cecilie Haaland, Marie Skødt
(Fravær), Jens Adolf Asmussen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Bygningsfornyelse - Udvælgelse af landsby.....	4
Statslig udgiftsramme til fornyelse af bymidter.....	6
Projekt Stier og ruter i landdistrikterne 2025.....	8
Opfølgning på dialogmøde.....	10
Status på fokusplaner i landdistrikterne 2024.....	11
Gensidig orientering.....	13
Politisk koordinering mellem udvalg.....	14
Dialogmøde med besøgs-klynger.....	15
Underskriftsside.....	16

Punkt 86: Godkendelse af dagsorden

21/24497

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- dagsordenen godkendes

Procedure

- Land- og Byudviklingsudvalget 19. september 2024

Beslutning i Land- og Byudviklingsudvalget den 19-09-2024

Godkendt.

Fraværende:

Bo Morthorst Rasmussen

Marie Skødt

Fraværende Bo Morthorst Rasmussen, Marie Skødt

Afbud Allan Emiliussen

Punkt 87: Bygningsfornyelse - Udvalgelse af landsby

24/10738

Sagsresume

Beslutning om udvælgelse af et geografisk område til en målrettet bygningsfornyelsesindsats.

I forlængelse af Land- og Byudviklingsudvalgets beslutning 22. august 2024 fremlægges materiale til brug ved udvælgelse af geografisk område til afprøvning af den besluttede bygningsfornyelsesproces. Teknik og Klima har udvalgt og besøgt 4 forslag til geografisk område: Sommersted, Nustrup, Bevtoft og Over Jerstal. Der er - på stedet - vurderet og drøftet, hvad der taler for og imod en udvælgelse. Den politiske udvælgelse skal foregå ved iagttagelse af de vedtagne kriterier: Maksimal visuel effekt, bevaringsværdier og understøttelse af allerede eksisterende lokale ressourcer.

På mødet giver Teknik og Klima en uddybende præsentation.

Beslutningskompetencen ligger hos Land- og Byudviklingsudvalget

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- udvalget udvælger et geografisk område til afprøvning af den besluttede bygningsfornyelsesproces

Sagsfremstilling

I forlængelse af udvalgets beslutning 22. august 2024 fremlægges i denne sag materiale til brug for udvælgelse af geografisk område til afprøvning af den besluttede bygningsfornyelsesproces, se bilag 1. foreslåede 4 landsbyer er valgt ud fra en vurdering af beliggenhed og bytype samt de problemer der umiddelbart kan iagttages.

Som bilag 2 er vedlagt fotobilag med indtryk fra de 4 foreslåede byer.

Argumenter – i stikordsform – fra vurderinger og drøftelser på stedet i de 4 byer:

Sommersted

Maksimal visuel effekt: Næststørste af de udvalgte byer, meget gennemkørende trafik, store bygninger, stor bygningsmængde langs hovedgaden, der vil umiddelbart kræves en større indsats end udelukkende bygningsfornyelse. Nedrivninger kunne skabe byggegrunde eller små grønne områder.

Bevaringsværdier: Der findes bevaringsværdige bygninger på hovedgaden, men et stort antal bygninger er meget misligholdte og ombyggede uden hensyn til bevaringsværdien

Lokale ressourcer: Aktiv borgerforening med nedsatte arbejdsgrupper, der arbejder med bosætning og begrønning af byen.

Nustrup

Maksimal visuel effekt: Den mindste af de udvalgte byer, spredt bystruktur

Bevaringsværdier: Gode bevaringsværdier, en indsats vil måske virke usammenhængende på grund af bystrukturen

Lokale ressourcer: aktivt lokalsamfund, igangværende områdefornyelse, børneunivers under etablering

Bevtoft

Maksimal visuel effekt: Veldefineret gennemkørselsvej/hovedgade, stor effekt kan opnås ved indsats i 4 til 5 ejendomme

Bevaringsværdier: gode bevaringsværdier, bycenter defineret omkring købmanden

Lokale ressourcer: Fokusplan under opstart, udvikling af aktiv natur omkring byen, udbygning af idrætsfaciliteter

Over Jerstal

Maksimal visuel effekt: Største af de udvalgte byer, men hovedgaden er afbrudt/gennemskåret af jernbanen, ingen gennemkørende trafik, større forladt industriejendom kunne omdannes.

Bevaringsværdier: enkelte bevaringsværdige bygninger

Lokale ressourcer: Udvikling og vedligehold af byparken, borgerforening arbejder med at styrke fællesskabet.

Procedure

- Land- og Byudviklingsudvalget 19. september 2024

Beslutning i Land- og Byudviklingsudvalget den 19-09-2024

Udvalget ønsker i samarbejde med borgerne en afprøvning for bygningsfornyelse i Bevtoft, idet udvalget løbende orienteres.

Fraværende:

Bo Morthorst Rasmussen

Marie Skødt

Bilag

LBU dagsordenspunkt 22. august 2024

Fotobilag

Fraværende Bo Morthorst Rasmussen, Marie Skødt

Afbud Allan Emiliussen

Punkt 88: Statslig udgiftsramme til fornyelse af bymidter

24/1092

Sagsresumé

Beslutning om prioritering af midler fra den statslige udgiftsramme til fornyelse af bymidter og igangsætning af områdefornyelsesprogram ved Rådhuscentret i Vojens. Haderslev Kommune har i en periode på 3 år fået tildelt midler fra den statslige udgiftsramme, som kan anvendes inden for kommuneplanens bymidteafgrænsning. Styregruppen for realiseringen af udviklingsplanen i Vojens anbefaler, at midlerne søges udbetalt til omdannelse af Rådhuscentret, et projekt der blandt andet omhandler mere begrønning, opholdsmuligheder og fokus på de bløde trafikanter, samt synliggøre hærvejen gennem området, alt sammen fortsat med stort fokus på parkeringsmuligheder.

Beslutningskompetencen ligger hos Land- og Byudviklingsudvalget.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- de statslige byfornyelsesmidler prioriteres til realisering af projekt ved Rådhuscentret i Vojens
- der laves områdefornyelsesprogram for området, som er nødvendigt for at kunne få udbetalt de statslige byfornyelsesmidler.

Sagsfremstilling

Haderslev Kommune har i 2022, 2023 og 2024 søgt om at få en andel i den statslige udgiftsramme til fornyelse af bymidter, og har fået tildelt 1,391 mio. kr. til Vojens, heraf er der en medfinansiering på 40%. De tildelte midler udbetales først, når der er indsendt et konkret projekt, som skal udarbejdes i form af et områdefornyelsesprogram. Deadline for midlerne i 2022 er den 1. november 2024.

Midlerne kan bruges inden for kommuneplanens bymidteafgrænsning, som i Vojens enten er ved Rådhuscentret eller i en lille del af Vestergade mellem Elmegade og jernbaneoverskæringen. Derudover er der en række kriterier til anvendelsen:

- områdefornyelse
- bygningsfornyelse af private udlejningsboliger
- bygningsfornyelse af ejerboliger og andelsboliger
- bygningsfornyelse af erhverv (herunder nedrivning af erhvervsbygninger)
- opkøb af nedslidte ejendomme med henblik på istandsættelse eller nedrivning
- forbedring af friarealer
- midlertidig og permanent genhusning
- kondemnering af sundheds- og brandfarlige boliger

I forbindelse med realiseringen af udviklingsplanen for Vojens er der igangsat en række indsatser i hvert udviklingsområde; Rådhuscentret, Stationsområdet, Halområdet og forbindelsen imellem Vestergade / Østergade. Se hovedgrebet for udviklingsplanen i bilag 1. Her er et projekt ved Rådhuscentret langt i processen, hvor der både er udarbejdet skitsemateriale og der har været dialogmøder med butiks- og erhvervsdrivende i Rådhuscentret.

Der er nedsat en styregruppe med politisk deltagelse, repræsentanter fra Forum Vojens samt repræsentanter fra de forskellige forvaltninger i kommunen, som har ansvaret for at sikre, at planen bliver realiseret.

Styregruppen anbefaler, at de statslige byfornyelsesmidler prioriteres til realisering af projektet ved Rådhuscentret.

Projektet ved Rådhuscentret omhandler en forandring af udeområderne, som i dag i høj grad er præget af parkering. Rådhuscentret foreslås fremover at være for alle og i større grad også være med til at danne sikre forhold for de bløde trafikanter med gennemgående forbindelser i området. Derudover foreslås der at være et fokus på at skabe et mere attraktivt område, med fokus på ophold i attraktive rammer med fokus på at gøre området mere grønt. Samtidig bliver det et vigtigt område for hærvejens cykelrute, som kører ned igennem området.

Rådhuscentret tænkes fortsat at skulle styrkes som handelsområde, og derfor vil der også være fokus på, at udeområde også kan bruges af de butikks- og erhvervsdrivende både i hverdagen og ved arrangementer, samt at der skal fokuseres på en synliggørelse af området.

Se det foreløbige projekt i bilag 2. Projektet er efterfølgende ved at blive revideret på baggrund af dialog med de butikks- og erhvervsdrivende.

Teknik og Klima anbefaler, at den statslige udgiftsramme anvendes til Rådhuscentret og at der i den forbindelse laves et områdefornyelsesprogram, men den endelige anlægssum kendes endnu ikke.

Økonomiske forhold

Haderslev Kommunes andel af den statslige udgiftsramme til fornyelse af bymidter i 2022 - 2024 udgør 1,391 mio. kr. Den statslige refusion for projekter under bymidterrammen udgør 60 pct.

For at kunne modtage den fulde refusion, skal der som minimum afsættes 0,927 mio. kr. i Haderslev kommune (40 % af bruttoudgiften). Haderslev Kommunes andel på 0,927 mio. kr. vil kunne finansieres indenfor det afsatte budget til projekt Strategiske Udviklingsplaner for Vojens og Gram.

Den samlede bruttoudgift til igangsættelse af projekter, udgør herefter 2,318 mio. kr.

Bymidterrammen kan bruges til tilsagn til projekter, som gør brug af en række instrumenter i lov om byfornyelse og udvikling af byer.

Procedure

- Land- og Byudviklingsudvalget 19. september 2024

Beslutning i Land- og Byudviklingsudvalget den 19-09-2024

Godkendt.

Fraværende:

Bo Morthorst Rasmussen

Marie Skødt

Bilag

Hovedgreb Vojens

Skitseforslag Radhuscentret

Fraværende Bo Morthorst Rasmussen, Marie Skødt

Afbud Allan Emiliussen

Punkt 89: Projekt Stier og ruter i landdistrikterne 2025

24/17987

Sagsresume

Beslutning om at fortsætte projekt Stier og ruter i landdistrikterne i 2025. Land- og Byudviklingsudvalget skal beslutte, om udvalget ønsker at fortsætte projektet. Projektet består af tre indsatser: Registrering af stier og ruter, tilskud til gå-vært arrangementer og tilskud til afmærkning af stier og ruter. Budgettet for realisering af indsatserne i 2025 anslås til at være 0,060 mio. kr. og foreslås finansieret fra projektets restmidler og fra udvalgets landdistriktspulje.

Beslutningskompetencen ligger hos Land- og Byudviklingsudvalget.

Indstilling

Direktøren i Teknik og Klima indstiller, at

- projekt Stier og ruter fortsætter i 2025
- finansieringen af projektet sker fra projektets restmidler og udvalgets landdistriktspulje

Sagsfremstilling

Projekt Stier og ruter udspringer af det tidligere landdistriktsudvalgs beslutning om en kortlægning og synliggørelse af trampe- og stisystemer i samarbejde med landdistrikter, se bilag 1. En tværfaglig arbejdsgruppe har i første del af projektperioden igangsat kortlægningen og afsøgt en mulig digital platform til registrering af ruter. Den digitale platform - app'en Ride with GPS (RWG) – har efterfølgende været omdrejningspunkt for inddragelse af lokale borgere, registrering af ruter og udbredelse af kendskabet til dem.

Land- og Byudviklingsudvalget skal i denne sag beslutte, om udvalget vil fortsætte projektet i 2025. Projektet vil være en fortsættelse af allerede igangsatte indsatser. Indsatserne består af tre sammenhængende spor:

1. Registrering af stier og ruter ved hjælp app'en RWG
Der er frem til i dag registeret i alt 143 eksisterende såvel som nye ruter ved hjælp af RWG. De registrerede ruter er tilgængelige på app'en og kommunens hjemmeside.
2. Tilskud til Gå-vært arrangementer i form af forplejning, folder og promovring
Arrangementerne har generelt et stort fremmøde på mellem 30 til 50 borgere pr. gang. RWG er del af gåturene og skal bidrage til borgernes oplevelse af at gå ruterne. Der reklameres for gåturene via folder på forskellige lokationer i Haderslev Kommune samt opslag på Facebook og Kulturnaut. Til eksempel er folder for gåture i efteråret 2024 vedlagt som bilag 2.
3. Tilskud til afmærkning af ruter i form af materialer og opsætning af skilte og pæle
Tilskuddet er til de landdistrikter, som ønsker at stå for afmærkning af stier, og som de vurderer, giver værdi for de lokale borgere. RWG er et af redskaberne til kortlægningen. Derudover hjælper landdistriktskoordinatoren borgerne med den praktiske udførsel af afmærkningen, herunder at de indhenter de nødvendige tilladelser. I projektperioden har der særligt været samarbejde med Skrydstrup landdistrikt om afmærkning af ny trampesti-rute, se folder i bilag 3.

Teknik og Klima anslår budget for en fortsættelse af ovenstående indsatser i 2025 til at være 0,060 mio. kr.

- 0,003 mio. kr. for licensbetaling af RWG
- 0,017 mio. kr. for Gå-vært arrangementer. Beløbet er opjusteret fra tidligere år på grund af en fortsat stigende tilslutning fra borgerne
- 0,040 mio. kr. til afmærkning. Der pågår dialog med forskellige landdistrikter med det mål at få afmærket stier og ruter i 2025

Økonomiske forhold

Budget for projekt Stier og ruter er på 0,116 mio. kr. Projektet har i 2024 et restbeløb på ikke-disponerede midler på 0,030 mio. kr., som kan anvendes til fortsættelse af indsatserne i 2025. De resterende midler foreslås finansieret af ikke-disponerede midler fra udvalgets landdistriktpulje på 0,030 mio. kr., som er afsat til udvalgets senere disponering.

Procedure

- Land-og Byudviklingsudvalget 19. september 2024

Beslutning i Land- og Byudviklingsudvalget den 19-09-2024

Godkendt.

Fraværende:

Bo Morthorst Rasmussen

Marie Skødt

Bilag

LDU dagsordenspunkt 10. februar 2021

Gå-vært folder efteråret 2024

Folder trampesti Skrydstrup

Fraværende Bo Morthorst Rasmussen, Marie Skødt

Afbud Allan Emiliussen

Punkt 90: Opfølgning på dialogmøde

21/24497

Sagsresume

Drøftelse af dialogmødet med besøgs-klyngerne Aarøsund, Aarø, Øsby og Halk/Hejsager samt Marstrup, Hoptrup, Vilstrup, Sønderballe og Starup.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- dialogmødet drøftes

Sagsfremstilling

Udvalget holdt dialogmøde med besøgs-klyngerne Aarøsund, Aarø, Øsby og Halk/Hejsager samt Marstrup, Hoptrup, Vilstrup, Sønderballe og Starup den 22. august 2024

Temaerne for dialogmødet var ”Bosætning” og ”Sparring/samarbejde”, herunder følgende spørgsmål til besøgs-klyngerne:

- Hvilke er de tre vigtigste ting, I som lokalsamfund kan nævne, som har haft en positiv udvikling i jeres lokalsamfund?
- Hvordan samarbejder I foreningerne imellem i jeres landdistrikt?
- Hvordan og hvornår søger i ekstern inspiration til brug i jeres eget lokalsamfund?

Procedure

- Land- og Byudviklingsudvalget 19. september 2024

Beslutning i Land- og Byudviklingsudvalget den 19-09-2024

Godkendt.

Fraværende:

Allan Emiliussen

Bo Morthorst Rasmussen

Marie Skødt

Fraværende Allan Emiliussen, Bo Morthorst Rasmussen, Marie Skødt

Punkt 91: Status på fokusplaner i landdistrikterne 2024

24/1952

Sagsresume

Orientering om status på fokusplaner i landdistrikterne i Haderslev Kommune. En fokusplan er en beskrivelse af de faktiske og ønskede forhold, som borgerne har for deres landdistrikt. Nustrup færdiggjorde sidste år sin fokusplan og er nu i gang med en områdefornyelse. Skrydstrup har afleveret en fokusplan til redigering. Skovby, Jegerup og Vilstrup er i gang med at udarbejde en fokusplan for deres lokalområder. Aarøsund har udarbejdet første udgave af deres fokusplan. Maugstrup/Simmersted har indkaldt til første møde om fokusplaner. Derudover er Teknik og Klima i dialog med 17 landdistrikter om muligheden for at gå i gang med at udarbejde en fokusplan.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning

Sagsfremstilling

Landdistrikterne kan vælge at udarbejde en fokusplan for deres lokalområde. En fokusplan er en beskrivelse af de faktiske og ønskede forhold, som borgerne har for deres Landdistrikt. Formålet er, at fokusplanen skal beskrive hvad, hvor og hvordan de enkelte Landdistrikter ønsker udviklingen. Fokusplanen skal sikre, at den enkelte borger får indflydelse på udviklingen. Fokusplanen er et strategisk værktøj til at efterleve visionen og temaerne i kommunens landdistriktspolitik, se bilag 1, og er desuden et godt afsæt for landdistrikterne til at ansøge om midler til blandt andet områdefornyelse. I forhold til landdistriktspolitikens fire temaer er fokusplanen:

- en praktisk, strategisk plan til brug for kommuner, politikere og borgere
- en synliggørelse af ønsker til boliger, bosætning og erhverv
- en plan for samskabelse, som giver værdi for den enkelte borger
- en måde for landdistrikterne at synliggøre deres identitet og det unikke ved deres lokalområde.

Arbejdet med fokusplaner er forankret lokalt. Teknik og Klima understøtter dette arbejde, bl.a. gennem mødefacilitering, se bilag 2 med procesbeskrivelse for udarbejdelse af fokusplaner.

Status for lokale fokusplaner i landdistrikterne

Nustrup færdiggjorde sidste år sin fokusplan og er nu i gang med en områdefornyelse. Skrydstrup har afleveret en fokusplan til redigering. Skovby, Jegerup og Vilstrup er i gang med at udarbejde en fokusplan for deres lokalområder. Aarøsund har udarbejdet første udgave af deres fokusplan. Maugstrup/Simmersted har indkaldt til første møde om fokusplaner. Derudover er Teknik og Klima i dialog med 17 landdistrikter om muligheden for at gå i gang med at udarbejde en fokusplan.

Samlet status-oversigt fremgår af bilag 3.

Teknik og Klima udarbejder en plan i starten af det nye år for opstart af nye fokusplaner.

Procedure

- Land- og Byudviklingsudvalget 19. september 2024

Beslutning i Land- og Byudviklingsudvalget den 19-09-2024

Godkendt.

Fraværende:

Allan Emiliussen

Bo Morthorst Rasmussen

Marie Skødt

Bilag

Haderslev Kommune Landdistriktspolitik

Procesbeskrivelse fokusplaner

Status-overblik fokusplaner

Fraværende Allan Emiliussen, Bo Morthorst Rasmussen, Marie Skødt

Punkt 92: Gensidig orientering

21/24497

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning

Sagsfremstilling

Status på afvikling af kunstneriske forløb

Land- og Byudviklingsudvalget bevilgede den 4. april 2024 50.000 kr. til henholdsvis Jegerup, Vojens og Oksenvad. Det første forløb er afviklet i maj og juni 2024 i Jegerup. Forløbene i Oksenvad og Vojens forventes igangsat i september 2024. Arbejdsgruppen, der står for koordinering og afvikling af forløbene, har prioriteret at færdiggøre Jegerup-forløbet og drage erfaringer fra dette, inden der arbejdes videre i forhold til forløbene i Oksenvad og Vojens.

Resultatet af projektet i Jegerup er blevet til kunstplakater, som fortæller lokale historier. De er udarbejdet i dialog med borgerne og deltagelse i den lokale byfest, se bilag.

Det er erfaringen fra Jegerup-forløbet, at det er vigtigt at:

- lave det rette match mellem kunstner og lokalområde
- forløbet opstartes med en dialog mellem kunstner, lokalsamfund og kommune, samt evt. kunsthall
- der er en fælles forventningsafstemning om, hvad der skal ske og komme ud af forløbet.

Opstart af forløbene i lokalsamfundene i Oksenvad og Vojens forventes påbegyndt i september 2024. Der laves en udarbejdes en tidsplan for afviklingen af forløbene, når de relevante kunstner(e) er matchet med lokalsamfundene.

Procedure

- Land- og Byudviklingsudvalget 7. oktober 2024

Beslutning i Land- og Byudviklingsudvalget den 19-09-2024

Godkendt.

Fraværende:

Allan Emiliussen

Bo Morthorst Rasmussen

Marie Skødt

Bilag

Jegerup plakater

Fraværende Allan Emiliussen, Bo Morthorst Rasmussen, Marie Skødt

Punkt 93: Politisk koordinering mellem udvalg

21/24497

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning

Procedure

- Land- og Byudviklingsudvalget 19. september 2024

Beslutning i Land- og Byudviklingsudvalget den 19-09-2024

Godkendt.

Fraværende:

Allan Emiliussen

Bo Morthorst Rasmussen

Marie Skødt

Fraværende Allan Emiliussen, Bo Morthorst Rasmussen, Marie Skødt

Punkt 94: Dialogmøde med besøgs-klynger

21/24497

Sagsresume

Dialogmøde mellem Land- og Byudviklingsudvalget og besøgs-klyngerne Fjelstrup og Nordenfjord samt Hammelev, Moltrup og Bjerning.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- dialogmødet gennemføres

Sagsfremstilling

Udvalget holder dialogmøde med besøgs-klyngerne Fjelstrup og Nordenfjord samt Hammelev, Moltrup og Bjerning.

Temaerne for dialogmødet er ”Bosætning” og ”Sparring/samarbejde”, herunder følgende spørgsmål til besøgs-klyngerne:

- Hvilke er de tre vigtigste ting, I som lokalsamfund kan nævne, som har haft en positiv udvikling i jeres lokalsamfund?
- Hvordan samarbejder I foreningerne imellem i jeres landdistrikt?
- Hvordan og hvornår søger I ekstern inspiration til brug i jeres eget lokalsamfund?

Procedure

- Land- og Byudviklingsudvalget 19. september 2024

Beslutning i Land- og Byudviklingsudvalget den 19-09-2024

Gennemført.

Fraværende:

Allan Emiliussen

Bo Morthorst Rasmussen

Marie Skødt

Fraværende Allan Emiliussen, Bo Morthorst Rasmussen, Marie Skødt

Punkt 95: Underskriftsside

Sagsresume

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen. For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert medlem underskrive ved at trykke på "Godkend".

Fraværende Bo Morthorst Rasmussen, Marie Skødt

Afbud Allan Emiliussen